

Etter liste

Deres ref.:
Vår ref.: 19/6246-2
Saksbehandler: Caroline Hodt-Billington
Dato: 28.02.2019

Høring - Delrevisjon av Nasjonal faglig retningslinje for gravide i Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og oppfølging av familiene frem til barnet når skolealder - Tre anbefalinger

Utkast til Nasjonal faglig retningslinje for gravide i LAR legges ut på høring.

Høringsutkastet er en delrevisjon av "Nasjonal faglig retningslinje for gravide i LAR og oppfølging av familien frem til barnet når skolealder, 2011". Det gis anbefalinger om bruk av prevensjon, nedtrapping/dosereduksjon og valg av substitusjonslegemiddel. Øvrige anbefalinger i retningslinjen fra 2011 er ikke på høring og vil fortsatt være gjeldende.

Standardisert kunnskapsbasert, skriftlig informasjon vil utarbeides etter at anbefalingene er ferdigstilte.

Overordnet mål for med retningslinjen er:

- å redusere risiko for ikke-planlagte graviditeter og graviditeter før kvinnene er rusfrie i LAR og har en stabil livssituasjon
- å redusere fosterets eksponering for substitusjonslegemidler i LAR mest mulig uten å øke mors risiko for tilbakefall til rusmiddelbruk, og uten å gjøre forberedelser til morsrollen unødig krevende eller belastende

I revisjonsarbeidet er gjeldende regelverk og konsensuspanelets vurderinger, inkludert en forsterket vektlegging av "føre var"-prinsippet, lagt til grunn, sammen med oppdatert kunnskapsgrunnlag, bruker kompetanse og klinisk kompetanse. Veileder for utvikling av kunnskapsbaserte retningslinjer, IS-1870 (2012), legger det metodiske rammeverket for arbeidet.

Det er viktig for HelseDirektoratet at anbefalingene bidrar til god oppfølging og respekt for gravide i LAR og deres barn.

Frist for innspill: Fredag 20. mai

Lenke til høringen: <https://helseDirektoratet.no/horinger/nasjonal-faglig-retningslinje-for-gravide-i-legemiddelassistert-rehabilitering-lar>

Vennlig hilsen

Morten Græsli e.f.
avdelingsdirektør

Caroline Hodt-Billington
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

HelseDirektoratet

Avdeling retningslinjer og fagutvikling

Caroline Hodt-Billington, tlf.: +4792243001

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Høringsinstanser Pakkeforløp gravide og rusmidler. Februar 2018

Bruker- og pårørendeorganisasjoner, brukerstyrte sentre

ACTIS

ADHD Norge

A-larm

ANANKE

Angstringen

Anonyme alkoholikere (AA)

Anonyme narkomane (NA)

AURORA

Autismeforening

BAR - Barn av rusmisbrukere

Bikuben

Bipolarforeningen

Forandringsfabrikken

Forandringsfabrikken

Foreningen for human narkotikapolitikk

Frelsesarmeen

Hvite Ørn

Landsforbundet Mot Stoffmisbruk (LMS)

Landsforeningen for Barnevernsbarna

Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP)

Landsforeningen mot seksuelle overgrep (LMSO)

LEVE - Landsforeningen for etterlatte etter selvmord

LFSS - Landsforeningen for forebygging av selvskading og selvmord

Marborg

Mental Helse

Mental Helse Ungdom

NKS Veiledningssenter for pårørende

NKS veiledningssenteret, Midt-Norge

NKS veiledningssenteret, Nord-Norge

NKS veiledningssenteret, Sør-Norge

NKS veiledningssenteret, Vest-Norge

NKS veiledningssenteret, Øst-Norge

Norsk Tourette Forening

Offer til Kriger

PRO-LAR - Nasjonalt forbund for folk i LAR

Pårørendealliansen

Pårørendesenteret i Fredrikstad

Pårørendesenteret i Larvik

Pårørendesenteret i Sandefjord

Pårørendesenteret i Stavanger

Pårørendesentret i Oslo

Retretten

ROM-Agder

Rusmiddelmissbrukernes interesseorganisasjon (RiO)

Rådgivning med spiseforstyrrelse (ROS)
Sagatun Brukerrtyste Senter
Selvhjelp Norge
Spiseforstyrrelsesforeningen (SPISFO)
Stiftelsen Wayback Norge
Ung Arena Oslo
Ungdom mot narkotika
Veiledningssenter for pårørende til stoffmisbrukere og innsatte
Voksne for barn
Vårres
WSO - We shall overcome

Stat og kommune

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Barne- ungdoms, - og familiedirektoratet (BUFDIR)
Datatilsynet
Folkehelseinstituttet
HELFO
Kommunenes sentralforbund (KS)
Kriminalomsorgsdirektoratet
Landets frisklivssentraler
Landets fylkesleger
Landets fylkesmenn
Landets kommuner
Landets Pasient- og brukerombud
Politidirektoratet
Statens helsetilsyn
Statens legemiddelverk
Utdanningsdirektoratet

Helseforetak og behandlingssteder

Alfa Behandlingssenter
Aline spedbarnsenter
Bergfløtt behandlingssenter
Blå Kors Norge
Borgestadklinikken
Evangeliesenteret
Helse Midt RHF
Helse Nord RHF
Helse Sør-Øst RHF
Helse Vest RHF
Incita
Incognito klinikk
Kirkens bymisjon
Lade behandlingssenter Blå Kors
Landets helseforetak

Origosenteret
Sigma Nord
Stiftelsen P22
Stiftelsen Pinsevennenes evangeliesentre
Tyrilistiftelsen

Fag- og interesseorganisasjoner

Akademikerne
AKAN
Apotekforeningen
Delta
Den norske jordmorforening
Den norske legeförening
Fagforbundet
Fagrådet innen rusfeltet i Norge
Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO)
Funksjonshemmede Fellesorganisasjon (FFO)
Gatejuristen
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Norges farmaceutiske forening
Norsk barne- og ungdomspsykiatrisk forening
Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund
Norsk forening for allmennmedisin
Norsk forening for barn og unges psykiske helse (NBUP)
Norsk forening for rus- og avhengighetsmedisin
Norsk forum for terapeutiske samfunn
Norsk Psykiatrisk Forening
Norsk psykologforening
Norsk sykepleierforbund
Norske sykehusfarmasøyters forening
Rådet for psykisk helse
Samarbeidsforum for norske kollektiv
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Kompetansemiljø og råd

Barneombudet
KBT-Midt Norge
Kompetansesenter rus - Nord
Kompetansesenter rus - region Midt-Norge
Kompetansesenter rus - region Oslo
Kompetansesenter rus - region sør
Kompetansesenter rus - region Vest Bergen
Kompetansesenter rus - region Vest Stavanger
Kompetansesenter rus - region Øst
KorFor

Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)
NAPHA
Nasjonal kompetansetjeneste TSB
Nasjonal senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse
Nasjonalt kompetansetjeneste ROP
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten
NKVTS
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring
(NOVA)
RBUP Midt-Norge
RBUP Øst og Sør
RKBU Midt-Norge
RKBU Nord
RKBU Vest
Rokkansenteret
RVTS Midt
RVTS Nord
RVTS Vest
RVTS Øst og Sør
Rådet for psykisk helse
Senter for rus- og avhengighetsforskning, UiO (SERAF)
SINTEF Helse
Spedbarnsnettverket
TIPS - Stavanger
TIPS - Sør-Øst
Unihelse

Høgskoler og universitet

Høgskolen i Sørøst-Norge
Høgskolen i Innlandet
OsloMet - storbyuniversitetet
Høgskolen i Volda
Høgskolen i Østfold
Høgskulen på Vestlandet
VID Vitenskapelige høgskole
Nord Universitet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Tromsø
Universitetet i Stavanger

Andre

Frelsesarmeen